

[Margrete Auken]

Jeg mener altså, at hele diskussionen om, hvad det er for nogle fostre, man i givet fald må bruge, kørte, så vidt jeg kunne høre, larmende skævt, fordi man gik ind og tog et sentimentalt udgangspunkt i stedet for at tage et menneskeretssynspunkt i forhold til fosteret. Her kunne jeg da ikke høre jeg var så forfærdelig uenig med hr. Kofod-Svendsen.

Jeg tror nu ikke – det vil jeg lige sige til hr. Kofod-Svendsen – at vi får flere aborter af det. Vi har mange i forvejen, så der er såmænd da nok at tage af, men det er selve spørgsmålet om, hvordan vi ser på et foster, og hvad det er for en slags ret, vi mener at det skal have, uanset, havde jeg nær sagt, hvordan det går det. I øjeblikket er det altså sådan, at der ikke er restriktioner, og vi står altså ved det problem. Det er den ene ting, jeg godt vil sige til ministeren.

Det andet er, at argumentet med, at de videnskabetiske komiteer ikke har haft problemer med deres uafhængighed, ved vi ærlig talt ikke noget om. Det tror jeg heller ikke ministeren ved noget om. Der er hjertelig hemmelighed om alt, hvad der er foregået stort set. Der kommer denne rapport 100 år og en madpakke efter, at de havde lavet det. Alt, hvad der har været af problemer, er dysset ned. Vi skal have meget mere åbenhed om det.

Jeg vil bede ministeren, når vi får lovforslaget om komiteerne og kontrolsystemerne, at det i hvert fald lægges op, så vi kan drøfte det uden at fornærme nogen, for vi er kommet tættere ind på, om den uafhængighed af dem, der skal behandle, er sikret.

Det er jo også en af vanskelighederne med hele placeringen af Etisk Råd i forhold til ikke bare Folketinget, men også systemet i Danmark, om vi gør dette af hensyn til de patienter, der skal behandles. Det har der været en stor tradition for, og det har tit været dér, de etiske vurderinger har ligget, hvor man selvfølgelig ikke før for alvor har skullet forholde sig til dem, der skulle bruges, medmindre de forsøg, der blev lavet, var lavet med henblik på andre, ikke? Det har været behandlingsorienteret. Nu har alle de problemer her rejst sig for os på en sådan måde, at de bliver menneskerettighedsorienterede. De er helt anderledes, end de før har været.

Vi skal altså beskytte befrugtede æg, vi skal beskytte fosteret, vi skal beskytte en række, jeg ved ikke, om man skal kalde dem personer, el-

ler hvad vi nu kalder det, som jeg her nævnte, ikke ud fra en behandlingsvinkel, men ud fra en menneskerettighedssynsvinkel. Det gør altså, at der skal tænkes anderledes, end der skulle i sin tid over de videnskabetiske komiteers tilblivelse.

De videnskabetiske komiteer skal f.eks. vurdere, om det forsøg, man laver i Århus, er forsvarligt, om vi ved tilstrækkeligt om, hvad der sker, hvis man indplanter abortvæv eller fostervæv i et voksent menneske. Det er sådan nogle ting, man skal sige: Er det forsvarligt at prøve på det? Jeg ved, Kjeld Mølgaard sagde pludselig nej, og man siger måske ja i Århus.

Jeg mener altså, at problemet er, at der er alt for mange gråtoner i det, og vi trænger til forholdsvis hurtigt at få en lovgivning, som sætter de grænser. Jeg er i og for sig enig med hr. Torben Lund i, at vi ikke nødvendigvis behøver at koble selve grænsedragningen sammen med kontrolorganet. Men det vil være underligt at lave et kontrolorgan uden at sige noget om, hvad det skal forholde sig til. Hvad skal det kontrollere, hvis vi ikke har udstukket nogle rammer? Men det er jo givet, at de rammer også skal være genstand for bestandig debat i Folketinget. Vi kan ikke sidde herinde og vedtage én gang for alle, hvad man må og ikke må, og vi kan slet ikke få det ind i grundloven. Vi kan godt forestille os et kontrolorgan, som skal henholde sig til en lovgivning, som jævnlige bliver lavet om, fordi vi er blevet klogere, fordi der er kommet en hel masse nye ting på bordet.

Og til sidst vil jeg sige til ministeren, det er jo ikke kun et spørgsmål om at diskutere forsøg med befrugtede æg og fostre herinde, selv om det udtrykkelig er nævnt i loven om Etisk Råd. Vi skal sandelig også diskutere alle de andre problemer, og hvis vi ridser op, hvad der er nævnt i Etisk Råds udspil, i deres redegørelse, er der altså betragtelig meget mere. Og jeg håber da, at ministeren er enig i, at der ikke er andre end folket, dvs. Folketinget, som skal tage ansvaret for, hvor de grænser skal trækkes.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg håber, vi har god tid, for vi trænger til det, men jeg er bange for, at udviklingen løber så rask, at vi alligevel må få lidt fart på.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er et par korte bemærkninger. Først fru Lis Noer Holmberg.